

Verlag workshop: Hoe age proof is jouw wijk?

Bij de [oprichting van het Pact voor de Ouderenzorg op 8 maart](#) deed minister Hugo de Jonge (VWS) een duidelijke oproep aan iedereen: kom en doe met ons mee. Die vond weerklank, zo bleek tijdens de landelijke bijeenkomst van 11 oktober 2018 in het Utrechtse Spoorwegmuseum. In de stampvolle zaal bruiste het van de ideeën. En ook de op die dag officieel aangestelde Raad van Ouderen maakte duidelijk dat ze een bijdrage wil leveren om het pact tot een succes te maken.

Het was een interessante casus die de bezoekers van deze workshop voorgeschoteld kregen. Teken eens stapsgewijs de reis uit die je hebt moeten maken om van je voordeur naar deze dag in het Utrechtse Spoorwegmuseum te komen. En zet daar met gezichtjes bij welke delen van die reis prettig, neutraal of onprettig waren. En als vervolgvraag: probeer je nu eens voor te stellen hoe die reis zou verlopen als je oud en minder goed ter been zou zijn. Dat was een eyeopener, je ziet direct voor je wat het begrip *age proof* in relatie tot je woonomgeving inhoudt. Het stukje naar de bushalte dat je moet afleggen, waarbij op vier plaatsen de tegels krom liggen omdat ze weggedrukt worden door de bomen die er langs de weg staan. De drukte bij de bushalte en op het station. De wandeling vanaf de bushalte in Utrecht naar het Spoorwegmuseum, in een omgeving die je niet kent en mogelijk zonder vertrouwd te zijn met een app als Google Maps.

Ruimtelijke strategieën

De gemeente Amsterdam begreep dat dit dingen zijn om rekening mee te houden als de overheid het beleid uitvaardigt dat ouderen ook bij toenemende kwetsbaarheid langer thuis moeten kunnen blijven wonen. Dat vaagt op wijkniveau om ruimtelijke strategieën waarin wonen, de openbare ruimte en openbaar vervoer in hun onderlinge samenhang worden bekeken.

Een ruimtelijke analyse leverde op in welke wijken in de stad de vergrijzing het grootst is en hoe die zich verhoudt tot de maatschappelijke voorzieningen en openbaar vervoersvoorzieningen in die wijken. De gebieden waar die twee niet in balans zijn, verdienen prioriteit, die wijken moeten age proof worden gemaakt. Hierbij moet ook worden gekeken naar wat kan worden gedaan om eenzaamheid en hittestress te bestrijden en oriëntatieproblemen op te lossen.

Wijkopbouw

Een mooie manier om dit te onderzoeken is [The Place Game](#). Hierbij wordt op basis van vier kwadranten gekeken naar hoe een wijk is opgebouwd: 1) sociabiliteit, 2) gebruik en activiteiten, 3) comfort en beeldvorming en 4) toegang en verbindingen. Een goede wijk is een wijk waarin de beschouwing van alle vier deze kwadranten positief uitvalt. Dé manier om hier een helder beeld van te krijgen, is in gesprek gaan met de lokale bewoners, winkeliers en wijkagenten en dat is ook precies wat in de prioriteitswijken in Amsterdam is gebeurd. Mensen voelen zich dan gehoord en het leidt bovendien vaak tot kleine en heel eenvoudig aan te brengen aanpassingen die een wijk beter age proof maken. Bankjes op de route tussen de woonomgeving en het winkelcentrum bijvoorbeeld, voor mensen die niet meer zo goed ter been zijn. Schaaktafeltjes, groenvoorziening, een laagdrempelige ontmoetingsplek bij een speeltuin.

Soms komt er wat meer bij kijken om een oplossing te bieden. Denk bijvoorbeeld aan stoplichten die zo strak staan afgesteld dat oudere mensen niet op tijd de overkant kunnen halen voordat ze weer op rood springen. Zo'n stoplicht minder scherp afstellen op een doorgangsweg waar iedere paar minuten bussen van Gemeente Vervoer Bedrijf Amsterdam langskomen, heeft gevolgen voor de verkeersvriendelijkheid in een groter deel van de stad. Er komen dus quick wins én langere termijn oplossingen uit. Dankzij de casus die de toehoorders voorgeschoteld kregen, was duidelijk voor hen hoe belangrijk beide zijn.

Verslag door Frank van Wijck

Meer weten

- [Website Pact voor de Ouderenzorg](#)
- Verslag: [Parade Pact voor de Ouderenzorg zet aandacht voor ouderen stevig op de kaart](#)
- Verslag: [Workshop Structureel contact Albert Heijn en Sensor](#)
- Verslag: [Kees van der Burg: 'Prachtig hoe enthousiast het Pact voor de Ouderenzorg uit de startblokken komt'](#)